

Ornitho.pl pomaga w ochronie przyrody Tatr

Wiemy, że wśród miłośników Tatr jest wielu spostrzegawczych obserwatorów fauny. Wielokrotnie dostawaliśmy od nich informacje na temat widzianych przez nich zwierząt. Najczęściej niedźwiedzi, kozic i świstaków, ale także o takich, które w Tatrach pojawiają się zupełnie wyjątkowo, jak choćby dudek. Informacje te pomagają lepiej poznawać przyrodę Tatr i dzięki temu lepiej ją chronić. Takie sygnały spływały do nas najczęściej drogą mejlową lub telefoniczną. Ich przetwarzanie i archiwizowanie było dość kłopotliwe, bo, żeby taka informacja miała wartość, zawsze musi zawierać jak najdokładniejszą lokalizację i czas obserwacji.

Nierzadko docierały do nas także bardzo ciekawe informacje pochodzące spoza obszaru parku narodowego. O ile dla służby TPN są one raczej ciekawostką, to dla innych instytucji i badaczy zajmujących się polską przyrodą mogą okazać się bardzo istotne. Zwłaszcza jeśli jest ich dużo. Pozwalają wówczas na m. in. określenie zasięgów danego gatunku, daty pojawu gatunków migrujących lub corocznych trendów liczebności. Bez ogromnej rzeszy obserwatorów amatorów, działających w ramach tak zwanej „nauki obywatelskiej” (*citizen science*) nie byłoby to możliwe!

Dlatego chcemy wszystkich obserwatorów przyrody odwiedzających Tatry zachęcić do zgłaszania swoich obserwacji fauny (nie tylko tych dokonywanych w Tatrach) za pośrednictwem internetowego portalu Ornitho.pl administrowanego przez Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków. Dzięki podpisanemu porozumieniu, informacje tatrzańskie trafią do służb Tatrzńskiego Parku Narodowego, a te pozatatrzańskie także zostaną odpowiednio wykorzystane dla dobra naszej przyrody ojczystej.

System Ornitho.pl uruchomiony został w maju 2015 roku, jako kontynuacja istniejących wcześniej baz danych przyrodniczych. Jako że strona ta dedykowana jest głównie ptakom, czyli ornitofaunie, najwięcej informacji (ponad 4 mln 782 tys.) dotyczy właśnie ptaków. Specjalne moduły poświęcone są jednak i ssakom (ponad 46 tys. obserwacji), płazom (prawie 6 tys. obserwacji), ważkom (prawie 5 tys. obserwacji), gadom (prawie 4 tys. obserwacji), owadom prostoskrzydłym czyli świerszczom i konikom polnym (prawie 3 tys. obserwacji), nietoperzom (ponad tysiąc obserwacji) oraz ssakom morskimi (ponad 200 obserwacji). Wszystko to dzięki ponad 5 tysiącom zarejestrowanych obserwatorów, z których najaktywniejsi co roku wprowadzają informacje o kilkudziesięciu tysiącach obserwacji. Rekordzista zgłosił ich do tej pory prawie 185 tysięcy! Są takie dni w roku, gdy do bazy wpływa kilkanaście tysięcy różnych obserwacji.

Aby zgłosić swoją obserwację, należy najpierw się zarejestrować, podając podstawowe dane osobowe. Wszelkie dane są odpowiednio chronione. Chronione są również prawa autorskie zamieszczanych informacji (w tym zdjęć, filmów i nagrań dźwiękowych), które pozostają przy obserwatorach. Obserwacje można wprowadzać po powrocie do domu lub biura - lub bezpośrednio w terenie, do czego najlepsza jest aplikacja mobilna NaturaList. Platforma Ornitho.pl wyposażona jest też w szereg narzędzi technicznych ułatwiających poprawne wprowadzenie danych oraz ich późniejsze przeglądanie i analizowanie, tworzenie map i wykresów.

Ogromną zaletą jest pomoc specjalistów administrujących bazą w poprawnym oznaczaniu gatunków trudnych do zidentyfikowania. Ważne jest też to, że tzw. informacje wrażliwe, czyli dotyczące gatunków bardzo rzadkich i cennych są automatycznie ukrywane i dostęp do nich ma tylko ich autor oraz upoważnieni specjaliści.